

Lyst på arbejdspladsen

»Forhold mellem lærere og studerende misbilliges stadig. (...) Når det sker, er det tilrådeligt med lidt planlægning således at begge parter forsøger at tage højde for alle mulige scenarier; tvivlende bør holde sex- og arbejdslivet klart adskilt.«

Mark Griffiths, docent i psykologi, Nottingham Trent University i Forskeforum nr. 118, oktober 1998

UPS – Nærkontakt mellem lærere og studerende er ikke noget vi snakker om, men det sker alligevel. Når universitetslærere gifter sig igen, så er det ofte med en studerende eller ph.d.studerende, mener forskningsleder Karen Sjørup der gerne så etiske retningslinier på området.

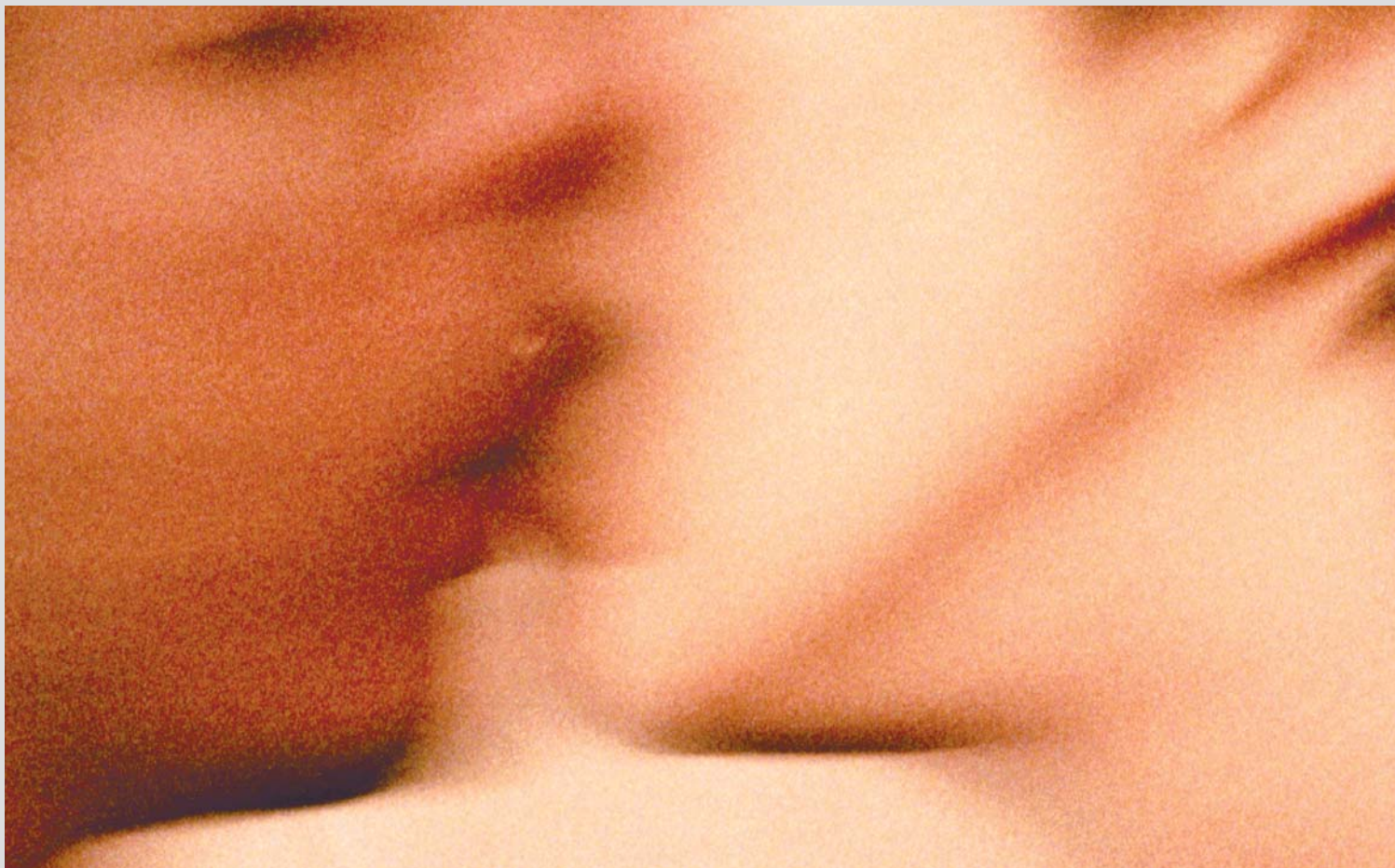

FOTO: SCANPIX

KU og kærligheden

Intime forhold mellem undervisere og studerende kan ikke forbydes, men etiske retningslinier på universiteterne kunne gøre det klarere hvor grænsen går mellem følelser og faglighed

AF LISE K. LAURIDSEN

Det er lidt fy-fy at tage en flirt under forelæsningen. Men tanken tænder. Først langt senere kommer overvejelserne. Hvordan vil omgivelserne reagere? Hvilken betydning kan det få for min karriere? Hvad hvis vi går fra hinanden?

Else Marie Stilling, leder af studenterrådgivningerne i Danmark, har igennem årene haft en del henvendelser fra studerende der er kommet lidt for tæt på en underviser.

»De studerende henvender sig som regel først når forholdet er gået i stykker. Magtrelationerne mellem lærer og studerende kan nemlig give alvorlige problemer hvis der er følelser som jalousi, vrede eller forelskelse på spil i forbindelse med eksamen,« fortæller Else Marie Stilling.

Oftentimes kommer de to turtelduer fra samme institut, og det kan gøre livet rigtig besværligt for især den studerende. Else Marie Stillings råd er derfor at både den studerende og underviseren må overveje hvordan de kan undgå at have for meget med hinanden at gøre på universitetet. Og det gælder uanset om man er nyforelsket eller på vej ud af forholdet. Grænsen mellem følelser og faglighed kan nemlig meget hurtigt blive uklar.

»Forholdet til ens medstuderende er ikke nemt hvis man har et forhold til en lærer. Selvfølgelig kan man blive forelsket i sin underviser, og det kan være gengældt, men det er lidt ligesom at være gift med chefen,« siger Else Marie Stilling der mener at det kan være svært for en studerende at gennemskue konsekvenserne af et forhold til en lærer og derfor gerne så etiske retningslinier på området.

Også KU's centrale studievejledning kender

sporadisk til de negative konsekvenser af kærligheden på KU. Studieforsker Jakob Lange har fx fået breve fra studerende der har haft dårlige erfaringer med et forhold til en underviser.

»Man kan ikke lovgive imod risikoen for at folk bliver forelskede når de mødes, men det er forbudt at udnytte den magtposition man har som lærer. Og når jeg får breve om studerende der har måttet droppe en karriere på universitetet på grund af en romance med en lærer, så kunne det godt tyde på at ikke alle kender de regler,« siger Jakob Lange.

Gift(igt)

Karen Sjørup, der er leder af Center for Ligestillingsforskning på Roskilde Universitetscenter, synes de amerikanske regler (se artiklen overfor) lyder for 'besværlige' og 'hysteriske'. Alligevel kunne hun godt tænke sig at universiteterne skrev deres moralske kodeks ned – også selv om det handler om voksne mennesker der frivilligt har et forhold til hinanden.

»Når universitetslærere gifter sig igen, så er det ofte med en studerende eller ph.d.studerende. Men der kan opstå en masse faglige problemer, så derfor synes jeg godt universiteterne kan give til kende at lærer og studerende ikke bør have seksuelle forbindelser, og hvad man gør hvis de opstår. Selvfølgelig findes der helt almindelige kærlighedshistorier mellem undervisere og studerende, og dem er der ingen der kan have noget imod, men i mange andre tilfælde er der også et element af pres fra lærers side. Og så er grænsen mellem kærlighed og sexchikane ikke klar længere,« siger Karen Sjørup

Specielt ph.d.- og specialestuderende er sårbare, mener hun. Den studerende tumler i den

periode ofte alene med store spørgsmål og er meget afhængig af sin vejleder. Selv om det stadig er to voksne mennesker der sidder overfor hinanden, så har underviseren den studerende betroet i sin varetægt, og der kan nemt opstå en lidt uldne situation, mener Sjørup.

Formand for Ph.d.-foreningen på KU, Charlie Breindahl, så også gerne et sæt etiske retningslinier omkring både den studerendes og underviserens retsstilling, for seksuel tiltrækning mellem lærer og studerende er ikke noget der bliver talt højt om.

»Dominans og magt er et brændstof i mange forhold og motiverer begge parter til opsøge og vedligeholde forholdet. Derfor opstår der nemt følelser mellem lærer/vejleder og studerende. Men det er ikke noget man kan lovgive sig ud af. Hvis man endelig vover at etablere et forhold til en lærer eller en studerende, så tror jeg det er vigtigt helt at adskille ens følelser fra det faglige. Fx tror jeg ikke alle er klar over at en lærer ikke må eksaminere en studerende han har eller har haft et forhold til,« siger Charlie Breindahl.

VIP'ernes tillidsmand på Humaniora, lektor i fransk Henrik Prebensen, mindes i sine 40 år på universitetet ikke nogensinde at have oplevet at der opstod problemer mellem lærer og studerende som følge af et intimt forhold. Han mener at etiske retningslinier er overflødige.

»Jeg synes det er udtryk for en barnepigementalitet at lave regler for alting. Hvis folk bliver vildt forelskede, vil et etisk regelsæt nok ikke stoppe dem. Og det er jo voksne mennesker som godt kender normerne for god opførsel,« siger tillidsrepræsentanten for VIP'erne på Humaniora. ■